

OLIMPIADA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
Galați, 21 mai 2016

Timp de lucru: 3 ore
Toate subiectele sunt obligatorii
Se acordă 10 puncte din oficiu

Partea I (40 de puncte)

Citiți, cu atenție, textul următor, apoi rezolvați sarcinile de lucru:

*Visează plopul, nemișcat în soare,
Și umbra din el, neagră, îi curge la picioare...*

*Un melc își taie drumul prin grădină
De-a dreptul, ca un tanc de gelatină,
Amenințând albine și furnici
Cu patru tunuri mici.*

*Tăcerea își adună trupul sferic
Într-un boboc de nalbă.
O muscă trece prin lumina albă,
Ca o scânteie de-ntuneric,*

*Un fluture, cu aripi de umbră și mătăasă
Stropite-n două locuri cu carmin,
Din zboru-i frânt și plutitor se lasă
Pe vârful unui spin.*

*Și florile se-nalță-ntr-un picior
Să-l poată contempla mai bine.
Cum doarme-n pragul clipei care vine,
Cu aripile desfăcute-n viitor.*

(G. Topârceanu, *Lumină*)

1. Menționați, din text, patru cuvinte care definesc elementul vegetal din peisajul descris...4 puncte
2. Transcrieți secvența din text în care este descris fluturele. 4 puncte
3. Alegeți, prin încercuire, răspunsul corect pentru afirmația următoare:

- În pragul clipei care vine doarme:
- a. un plop; b. un fluture; c. un melc. 4 puncte
4. Precizați care este sinonimul care poate înlocui, în contextul poeziei, verbul *a tăia* 4 puncte
5. Încercuiți răspunsul corect pentru afirmația: *În text, este vorba numai despre flori.*
DA / NU 4 puncte
6. Aranjați secvențele următoare, în ordinea apariției lor în fragmentul dat. 4 puncte
- a. *ca un tanc de gelatină*
b. *umbra din el, neagră*
c. *aripile desfăcute*
d. *cu patru tunuri mici.*
7. Ordonați cuvintele următoare, astfel încât să obțineți un singur enunț despre mesajul poeziei: *sugerează, lumina, elementele, de pe, metaforă, în, vegetale, pământ, autorul, sacră, prin, proiectată, lumii*..... 4 puncte
8. Propuneți un alt titlu pentru această poezie, având în vedere că mesajul textului literar trebuie să fie exprimat sintetic, prin titlu. 4 puncte
9. Scrieți o secvență din poezia dată, în care să existe o personificare 4 puncte
10. Construiți, în 40-60 de cuvinte, un dialog imaginar între două dintre vietățile care apar în poezie.
..... 4 puncte

Partea a II-a (50 de puncte)

Se dă textul:

Schimbările climatice pun în pericol sute de specii de fluturi din Marea Britanie, care riscă să dispară înainte de anul 2050, amenințare care planează și asupra unor regiuni din nordul Europei și din SUA, conform unui studiu apărut luni în revista “Nature Climate Change”, transmite AFP. Dispariția acestor lepidoptere nu va avea doar efecte de ordin estetic, avertizează oamenii de știință, reamintind faptul că ele au și un rol important în polenizarea plantelor. În plus, observațiile făcute asupra fluturilor, care sunt urmăriți de mai multă vreme, dau informații și în legătură cu ceea ce se poate întâmpla și cu alte tipuri de insecte, cum ar fi libelulele, albinele sau coleopterele, a declarat unul din autorii studiului, Tom Oliver, de la Centrul de Ecologie și Hidrologie Wallingford, din Marea Britanie. Specialiștii s-au concentrat pe impactul pe care unele perioade de secetă — în special cea foarte gravă din 1995 — l-au avut asupra a 28 de specii de fluturi din Marea Britanie și au constatat că șase dintre ele sunt foarte sensibile la acest fenomen meteorologic. În etapa următoare, cercetătorii au coroborat aceste informații cu diferite scenarii ale încălzirii globale, care prevăd o creștere a perioadelor secetoase. Concluzia a fost că, dacă emisia de gaze de gaze cu efect de seră continuă în ritmul actual, s-ar putea produce importante dispariții ale populației de fluturi sensibili la secetă, probabilitatea de supraviețuire a acestor specii dincolo de anul 2050 fiind practic zero. Probabilitatea mai mare de 50 % de supraviețuire a acestor specii la orizontul anului 2010 este posibilă doar cu două condiții: încălzirea climatică să se limiteze la 2 grade Celsius și restaurarea unui habitat seminatural pentru fluturi, afirmă studiul. Potrivit acestuia, refacerea habitatului — fragmentat de agricultură și urbanizare — ar putea reduce din pierderile provocate de secetă și ar ajuta la conservarea speciilor de fluturi.*

<http://www.descopera.ro/natura/14673602-sute-de-specii-de-fluturi-ar-putea-disparea-din-cauza-schimbarilor-climatice>

*habitat- loc care oferă condiții corespunzătoare de viață pentru o anumită specie de plantă sau de animal

1. Marcați, prin încercuire, rolul fluturilor în natură. 5 puncte
 a. *de polenizare*; b. *estetic*; c. *estetic și de polenizare*.
2. Scrieți un enunț în care să enumerați condițiile supraviețuirii speciilor de fluturi în contextul încălzirii globale 5 puncte
3. Încercuiți varianta corectă de răspuns, citind cu atenție informațiile din textul: *Probabilitatea mai mare de 50 % de supraviețuire a unor specii de fluturi este la orizontul anului:*
 a.2010; b. 1995; c.2050..... 5 puncte
4. Realizați, în 30 – 40 de cuvinte, o scurtă prezentare a efectelor încălzirii globale, asupra speciilor de fluturi sensibili la secetă, valorificând informațiile din textul dat..... 5 puncte

5. Compunere cu mai mulți autori - 30 de puncte

Alcătuți, prin consultare, în echipă, o **compunere narativă** de 25-30 de rânduri, în care să vă imaginați lumea de după anul 2050, lipsită de *libelule, albine și fluturi*, valorificând și informațiile pe care le-ați aflat la alte discipline de studiu (fizică, biologie, chimie etc.) sau/și din lecturile voastre particulare (cărți, reviste, studii, ziare etc.), despre fenomenul încălzirii globale.

În elaborarea compunerii, veți avea în vedere următoarele repere:

- conținutul să fie în consens cu titlul *Lumea de dincolo de frumusețe*..... 2 puncte
- compunerea să pornească de la informațiile din cele două texte date, valorificând cunoștințele acumulate la alte discipline de studiu și din lecturile particulare..... 15 puncte
- textul creat să respecte logica momentelor subiectului..... 4 puncte
- să utilizați și secvențe descriptive și de dialog 4 puncte
- să respectați normele de ortografie și de punctuație 5 puncte